Nummer VN2019-008821

Directie

Gemeente Amsterdam

College van burgemeester en wethouders B&W

Voordracht voor de College vergadering van

Portefeuille Financiën (15)

Agendapunt Bo

Tekst van openbare besluiten wordt gepubliceerd

Onderwerp

Verordening VMR op het land 2020

Het college van burgemeester en wethouders besluit

In te stemmen met het voorstel aan de raad om:

I. De Verordening op de vermakelijkhedenretributie op het land 2020 vast te stellen, waarmee:

- De heffing met ingang van 1 januari 2020 ook wordt toegepast op stads- en gidstours.

- Het tarief voor vermakelijkheden op het land wordt verhoogd naar € 1,50 per passagier of deelnemer.

II. In te stemmen met het besluit tot bekendmaking van de Verordening op de vermakelijkhedenretibutie op het land 2020.

Kernboodschap

Het college stelt de raad voor om de Verordening op de vermakelijkhedenretributie op het land 2020 vast te stellen, waarmee het tarief VMR voor stadsrondritten stijgt naar € 1,50 per passagier of deelnemer en de heffing wordt geïntroduceerd voor gidsrondleidingen in de stad. Daarmee wordt uitvoering gegeven aan een van de maatregelen uit de Voorjaarsnota 2019 om, in het kader van het herstellen van het evenwicht in de stad, bezoekers een eerlijke bijdrage aan de stad te laten leveren.

Bestuurlijke achtergrond

In het coalitieakkoord heeft het college aangekondigd dat in het kader van het herstellen van de balans in de stad, bezoekers een eerlijke financiële bijdrage gaan leveren.
In de Voorjaarsnota 2019 is een pakket aan maatregelen gepresenteerd waarmee verblijfsbezoekers en dagjesmensen met ingang van 2020 jaarlijks € 105 miljoen extra gaan bijdragen. Een van die maatregelen betreft het verhogen van de tarieven voor de vermakelijkhedenretributie op het land van €0,66 naar € 1,50 per passagier of deelnemer.

De vermakelijkhedenretributie op het land is in 2018 ingevoerd voor stadsrondritten per autobus. Daarnaast wordt de vermakelijkhedenretributie ook ingevoerd voor gidstours in de stad, tegen hetzelfde tarief als voor stadsrondritten per autobus. De VMR op het land wordt in 2021 voorts uitgebreid naar betaalde evenementen en festivals in de openbare ruimte.

De raad heeft de Voorjaarsnota 2019 in haar vergadering van 10 en 11 juli 2019 vastgesteld. Met het vaststellen van de Verordening op de vermakelijkhedenretributie op het land 2020 wordt uitvoering aan dat besluit gegeven.

Bestuurlijke prioriteit

Het verhogen van de tarieven voor de Vermakelijkhedenretributie is een maatregel die is aangekondigd in het coalitieakkoord, die nader is uitgewerkt in de Voorjaarsnota 2019 als onderdeel van een pakket aan maatregelen om de bijdrage van bezoekers aan de stad met ingang van 2020 te laten stijgen met jaarlijks € 105 miljoen.

Het vaststellen van de Verordening op de vermakelijkhedenretributie op het land 2020 is noodzakelijk om de heffing op basis van de nieuwe tarieven te kunnen uitvoeren en handhaven en de begrote belastingopbrengsten te kunnen realiseren.

Wettelijke grondslag

De artikelen 160, 216 en 229 lid 1 sub c van de Gemeentewet.

In Artikel 160 van de gemeentewet is de bevoegdheid van het college vastgelegd inzake het voorbereiden en uitvoeren van raadsbesluiten.

Artikel 216 van de Gemeentewet bevat de bevoegdheid van de gemeenteraad om belastingverordeningen vast te stellen. Elk besluit tot het invoeren, wijzigen of afschaffen van een belasting geschiedt in de vorm van een belastingverordening. Gemeentelijke belastingen kunnen enkel worden geheven op grond van de Gemeentewet dan wel een andere wet. Zonder een wettelijke basis is invoering van een gemeentelijke belasting niet mogelijk.

Artikel 229 lid 1 sub c van de Gemeentewet is de wettelijke basis voor de Verordening op de vermakelijkhedenretributie op het land. Op grond van dit artikel kan een gemeentee en retributie heffen ter zake van het geven van vermakelijkheden waarbij gebruik wordt gemaakt van door of met medewerking van het gemeentebestuur tot stand gebrachte of in stand gehouden voorzieningen of waarbij een bijzondere voorziening in de vorm van toezicht of anderszins van de zijde van het gemeentebestuur getroffen wordt.

Onderbouwing besluit

In het coalitieakkoord is aangekondigd dat bezoekers eerlijker gaan bijdragen aan de stad om meer evenwicht aan te brengen tussen de positieve en de negatieve kanten van het toerisme. Verhoging van de tarieven voor de Vermakelijkhedenretributie (VMR) en bredere toepassing van deze heffing moet, samen met de herziening van de heffingssystematiek voor de toeristenbelasting, vanaf 2020 voor € 105 miljoen aan meeropbrengsten van bezoekers zorgen. Een van de maatregelen die in dat kamer in de Voorjaarsnota is opgenomen, is de invoering van VMR voor gidstours, naast verhoging van het tarief voor stadsrondritten naar € 1,50 per passagier.

Hieronder volgt een artikelsgewijze toelichting op de Verordening vermakelijkhedenretributie op het land 2020, inclusief de wijzigingen ten opzicht van de oude verordening.

Artikel 1 Begripsomschrijvingen

Om duidelijkheid te scheppen over de inhoud van een aantal in de verordening voorkomende begrippen is daarvan een omschrijving opgenomen in artikel 1. De wijziging die is aangebracht ten opzichte van de oude Verordening heeft betrekking op stadstours.

Als stadstour wordt omschreven een wandeling of tocht per al dan niet gemotoriseerd vervoermiddel, niet zijnde een autobus, in georganiseerd verband, volgens een bepaalde of afgesproken route die in hoofdzaak gericht is op het tonen van specifieke gemeentelijke karakteristieken, al dan niet gehouden onder leiding van een gids dan wel met gebruik van digitale of analoge (hulp-)middelen zoals doch niet beperkt tot tablets, routebeschrijvingen, geluidsdragers of –verspreiders.

Met deze definitie kunnen stadsrondleidingen die al dan niet onder begeleiding van een gids plaatsvinden als vermakelijkheid worden belast. De oude Verordening bood deze mogelijkheid niet.

Artikel 2 Aard van de heffing en belastbaar feit

In de verordening is voor de formulering van het belastbare feit aangesloten bij de wettekst van artikel 229, eerste lid, onderdeel c Gemeentewet. De wet gaat uit van rechten die kunnen worden geheven voor het, tegen betaling of vergoeding van welke aard dan ook en voor welk onderdeel van de vermakelijkheid dan ook, bedrijfsmatig geven van een vermakelijkheid waarbij gebruik wordt gemaakt van door of met medewerking van het gemeentebestuur tot stand gebrachte of in stand gehouden voorzieningen of waarbij een bijzondere voorziening in de vorm van toezicht of anderszins van de zijde van het gemeentebestuur wordt getroffen.

Door deze definitie wordt bereikt dat slechts tegen betaling gegeven, dus bedrijfsmatig georganiseerde, vermakelijkheden kunnen worden belast.

Artikel 3. Belastingplicht

Artikel 3 wijst, in afwijking van de oude Verordening, ook als belastingplichtige aan degene die bedrijfsmatig stadstours organiseert. Dit kan zowel de gids zijn als de organisator van de stadstour, als de gids niet als zodanig kan worden aangemerkt.

Artikel 4. Maatstaf van heffing

Op grond van artikel 219, tweede lid, van de Gemeentewet kunnen de gemeentelijke belastingen worden geheven naar in de belastingverordening te bepalen heffingsmaatstaven. Het bedrag van een gemeentelijke belasting mag echter niet afhankelijk worden gesteld van het inkomen, de winst of het vermogen. Hiermee is tot uitdrukking gebracht dat belastingen niet naar draagkracht geheven mogen worden.

Afgezien van de beperkingen opgenomen in artikel 219, tweede lid, van de Gemeentewet zijn gemeenten vrij in het opnemen van heffingsmaatstaven in hun verordening. Dit blijkt uit de Memorie van toelichting bij de wijziging van de Gemeentewet met betrekking tot de materiële belastingbepalingen (Kamerstukken II 1989/90, 21591, nr. 3, pag. 77/78).

De heffingsmaatstaf is het aantal betalende bezoekers respectievelijk deelnemers aan de vermakelijkheden dan wel, bij rondritten, het aantal passagiers. In de oude verordening gold een vrijstelling van 250 bezoekers, deelnemers of passagiers per kwartaal. Deze vrijstelling is opgenomen om incidentele aanbieders, waarvan de administratieve

verwerking voor zowel de belastingplichtige als de gemeente onevenredig zou zijn in relatie tot de te heffen belastingbedragen, buiten het bereik van de heffing te laten.

In afwijking van de oude Verordening is in lid 2 de bepaling opgenomen dat belastingplichtigen de keuze hebben in welk kwartaal zij deze vrijstelling toepassen, zo lang het totaal aantal vrijgestelde bezoekers, deelnemers of passagiers de grens van 250 per jaar niet overschrijdt.

Artikel 5. Tarieven

Het tarief voor de VMR op het land is € 1,50 per deelnemer of passagier, conform het voorstel van het college bij de Voorjaarsnota 2019.

De Gemeentewet schrijft geen tarief voor en gemeenten zijn in beginsel vrij om een heffingsmaatstaf voor de reclamebelasting te bepalen, zolang deze maar niet direct of indirect afhankelijk is gesteld van inkomen, winst of vermogen van de belastingplichtige. De toelichting op de Wet materiële belastingbepalingen stelt dat gemeenten die heffingsmaatstaf mogen kiezen die het best overeenkomt met het gemeentelijk beleid en de praktijk van de gemeentelijke belastingheffing. Zo mogen de heffingsmaatstaven binnen een belastingverordening variëren. Tarieven kunnen worden gedifferentieerd, bijvoorbeeld naar gebruik, voordeel of kostentoedeling; zelfs milieuaspecten kunnen bij de tariefbepaling een rol spelen.

Voor toepassing van differentiatie geldt dat deze niet mag leiden tot strijdigheid met de algemene beginselen van behoorlijk bestuur. Van strijdigheid met het gelijkheidsbeginsel zal niet snel sprake zijn, aangezien de vermakelijkhedenretributie meerdere doeleinden heeft, te weten: opbrengst verwerven, profijt en regulering. Hierbij kan worden aangesloten met de differentiatie.

Er is in de Verordening vermakelijkhedenretributie op het land 2020, evenals in de oude Verordening, geen tariefdifferentiatie aangebracht.

Artikel 12. Inwerkingtreding en citeertitel

Inwerkingtreding

Op grond van artikel 139 van de Gemeentewet moeten gemeenten de besluiten tot het vaststellen, wijzigen of intrekken van belastingverordeningen bekend maken. Het niet voldoen aan de bekendmakingsplicht leidt tot onverbindendheid van de belastingverordening (HR 31 maart 1993, nr. 28.034, BNB 1993/182, Belastingblad 1993, blz. 274; Hoge Raad 10 augustus 1998, nr. 33.632, LJN: AA2624). Een belastingverordening treedt dus pas in werking na haar bekendmaking (afgezien van terugwerkende kracht in bijzondere gevallen; deze doen zich hier echter niet voor).

Bekendmaking

Bekendmaking geschiedt door plaatsing van de integrale tekst van het besluit tot vaststelling of wijziging van de belastingverordening in het elektronisch gemeenteblad (artikel 139, tweede lid, Gemeentewet).

Daarnaast geldt de verplichting om doorlopende ('geconsolideerde') teksten van verordeningen op het Internet beschikbaar te stellen (artikel 140 Gemeentewet). Door de

beschikbaarstelling van doorlopende teksten van regelgeving krijgt de burger niet alleen toegang tot de bekendmaking van nieuwe regels, maar ook tot een volledig overzicht van alle op enig moment geldende voorschriften. Het feit dat de belastingverordening pas in werking treedt na bekendmaking, houdt slechts in dat de gemeente vóór dat tijdstip geen belastingaanslagen kan opleggen. De aanslagen kunnen echter wel betrekking hebben op de periode vanaf de datum van ingang van de heffing.

Datum ingang heffing

In het derde lid is de datum van ingang van de heffing opgenomen. Artikel 217 van de Gemeentewet bepaalt dat een belastingverordening een datum van ingang van de heffing moet vermelden. De datum van ingang van de heffing geeft aan vanaf welke datum de in de belastingverordening genoemde (belastbare) feiten in de heffing worden betrokken. Feiten die zich hebben voorgedaan voor de inwerkingtreding van de nieuwe Verordening blijven op grond van de oude Verordening belast, ook al komt deze met ingang van 1 januari 2020 te vervallen. Dit wordt bereikt door het laatste zinsdeel van artikel 12, eerste lid van de Verordening.

Financiële onderbouwing

Tabel 2: Financiële consequenties van de beslispunten

BATEN						
	Product	I/S	Jaar T	Jaar T+1	Jaar T+2	Jaar T+3
VMR op het land	588	S	€ 200.000,00	€ 1.575.000,00	€ 1.575.000,00	€ 1.575.000,00
Totaal			**€ 200.000,00**	**€ 1.575.000,00**	**€ 1.575.000,00**	**€ 1.575.000,00**

LASTEN						
	Product	I/S	Jaar T	Jaar T+1	Jaar T+2	Jaar T+3

I=Incidenteel

S=Structureel

Consequenties gedekt? Ja

Overige toelichting

Bij het ramen van de opbrengsten VMR te land is uitgegaan van 300.000 passagiers van stadsrondritten en 750.000 deelnemers aan gidstours in de stad. Uit eerdere tellingen bleek dat op jaarbasis ca. 1,5 miljoen bezoekers onder begeleiding van een gids de Wallen aandoen. Het is onduidelijk wat het effect van het verbod dat in 2020 wordt ingevoerd voor het aanbieden van gidsrondleidingen op het Wallengebied zal zijn op het aantal bezoekers dat deelneemt aan een rondleiding. Het effect van de aanvullende eisen aan gidsen op het areaal is evenmin bekend, en zal na de invoering van de heffing gemonitord worden. Bij het schatten van het aantal deelnemers is uitgegaan van 750.000 deelnemers (50% van het aantal deelnemers in de periode voor de invoering van het verbod op tours op de wallen).

Met de gewijzigde tarieven en de introductie van de heffing voor gidstours in de stad wordt met ingang van 2020 een bijdrage van € 1,3 mln. geleverd aan de te realiseren meeropbrengsten van bezoekers van in totaal € 105 miljoen structureel.

Conclusie

De genoemde beslispunten in de voordracht hebben wel financiële consequenties en deze zijn reeds geraamd in de begroting (100% dekking).

Communicatie

Binnen de gemeente

Opnemen op de te publiceren besluitenlijst

Buiten de gemeente

Na vaststelling van de Verordening op de vermakelijkhedenretributie op het land 2020 door de Gemeenteraad wordt de Verordening gepubliceerd en opgenomen in de gemeentelijke communicatiemiddelen en kanalen van de gemeente inzake lokale heffingen 2020.

Documenten

Registratienr.	**Naam**
AD2019-079576	Bekendmaking Verordening op de vermakelijkhedenretributie op het land 2020.docx (msw12)
AD2019-064611	College van B&W Voordracht (pdf)
AD2019-079585	Raadsvoordracht Verordening VMR te land 2020.docx (msw12)

Behandelend ambtenaar (naam, telefoonnummer en e-mailadres)

[redacted]

Besluit college van burgemeester en wethouders